

EDUCATIO®

PEDAGÓGIA SZOCIOLÓGIA HISTÓRIA ÖKONÓMIA PSZICHOLÓGIA POLITOLÓGIA

MÉRLEG

2006–2010

EXPANZIÓ	7	<i>Kozma Tamás</i>
BOLOGNA FOLYTATÓDIK	19	<i>Hrubos Ildikó</i>
AZ OKTATÁS FEJLŐDÉSE ÉS UNIÓS TAGSÁGUNK: 2006–2010	34	<i>Halász Gábor</i>
ÉRETTSÉGI KÉRDŐJELEKKEL	54	<i>Horváth Zsuzsanna</i>
MEDDIG TANUL A MAGYAR?	65	<i>Tót Éva</i>
HÁTRÁNYOS HELYZETŰ VAGY KULTURÁLIS KISEBBSÉG – CIGÁNY PROGRAMOK	75	<i>Forray R. Katalin & Pálmainé Orsós Anna</i>
HATÁRON TÚLI MAGYAR OKTATÁSI TÁMOGATÁSOK ÉS HASZNOSULÁSUK 2006–2010 KÖZÖTT	88	<i>Papp Z. Attila</i>
HOZTAK IS, MEG NEM IS	111	<i>Polónyi István</i>

EDUCATIO® INTERDISZCIPLINÁRIS SZEMLE AZOK SZÁMÁRA, AKIK
AZ OKTATÁS TÁRSADALMI ÖSSZEFÜGGÉSEIT KERESIK
TIZENKILENCEDIK ÉVFOLYAM ELSŐ SZÁM 2010 – TAVASZ MEGJELENIK NEGYEDÉVENKÉNT

ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: KOZMA TAMÁS

FŐSZERKESZTŐ HELYETTESEK: CSÁKÓ MIHÁLY ÉS FEHÉRVÁRI ANIKÓ
E SZÁM TANULMÁNYAIT SZERKESZTETTE: KOZMA TAMÁS
LEKTORÁLTA: BAZSA GYÖRGY

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG:

BAJOMI IVÁN, BIRÓ ZSUZSANNA HANNA (*VALÓSÁG*) CSÁKÓ MIHÁLY, FEHÉRVÁRI ANIKÓ
(*KUTATÁS KÖZBEN*), FORRAY R. KATALIN, HRUBOS ILDIKÓ, LUKÁCS PÉTER,
NAGY PÉTER TIBOR, POLÓNYI ISTVÁN, SÁSKA GÉZA, TOMASZ GÁBOR (*SZEMLE*)

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: 1051 BUDAPEST, DOROTTYA UTCA 8.
TELEFON, FAX: (06-1) 235-7200

AZ EDUCATIO NEGYEDÉVES FOLYÓIRAT, ÉVENTE KÖZEL HATSZÁZ OLDALON,
ÖTVEN NYOMDAI ÍVEN, MINTEGY NYOLCVAN SZERZŐI ÍV KÖZREADÁSÁRA VÁLLALKOZIK.
LAPUNK KAPHATÓ A KIADÓBAN ÉS AZOKBAN A FŐVÁROSI KÖNYVESBOLTOKBAN, AMELYEK
FOLYÓIRATOK ÁRUSÍTÁSÁVAL IS FOGLALKOZNAK ÉS ELFOGADTÁK LAPUNKAT,
ILLETVE KÖZVETLENÜL IS MEGRENDELHETŐ AZ EDUCATIO HONLAPJÁN KERESZTÜL
<http://www.hier.iif.hu/hu/educatio.php/>
ELŐFIZETHETŐ KÖZVETLENÜL A KIADÓ CÍMÉN. AZ ELŐFIZETÉS DÍJA EGY ÉVRE 4896 FT.

EDUCATIO®

QUARTERLY REVIEW OF SOCIAL SCIENCES
FOCUSED ON EDUCATION

EDITOR IN CHIEF: TAMAS KOZMA

THE JOURNAL IS PUBLISHED FOUR TIMES A YEAR (600 PAGES).

POSTAL ADDRESS: H-1051 BUDAPEST, DOROTTYA UTCA 8., HUNGARY
ANNUAL SUBSCRIPTION: \$ 300 ON SURFACE DELIVERY OR \$ 450 BY AIR
(OR THE EQUIVALENT IN ANOTHER CURRENCY), TO ANY ADDRESS.

ORDERS MAY BE PLACED TO OUR POSTAL ADDRESS OR DIRECTLY THROUGH OUR WEBSITE
<http://www.hier.iif.hu/hu/educatio.php/>

PLEASE, MAKE THE CHEQUE PAYABLE TO OFI, EDUCATIO.

E SZÁM MEGJELENÉSÉT AZ OKTATÁSÉRT KÖZALAPÍTVÁNY TÁMOGATTA.

© Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet, 2010. Minden jog fenntartva.

ISSN 1216-3384

Felelős kiadó: az Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet főigazgatója
Nyomdai munkák: Rózsa Nyomda, Érd
Tipográfia: font.hu

E szám tanulmányainak szerzői

KOZMA TAMÁS – prof. emer., Debreceni Egyetem ✂ HRUBOS ILDIKÓ – prof. emer., Corvinus Egyetem ✂ HALÁSZ GÁBOR – egyetemi tanár, Eötvös Loránd Tudományegyetem ✂ HORVÁTH ZSUZSANNA – tudományos főmunkatárs, OFI ✂ TÓT ÉVA – tanuláskutató ✂ FORRAY R. KATALIN – professzor, Pécsi Tudományegyetem ✂ PÁLMAINÉ ORSÓS ANNA – egyetemi adjunktus, Pécsi Tudományegyetem ✂ PAPP Z. ATTILA – tudományos munkatárs, MTA Kisebbségkutató Intézet ✂ POLÓNYI ISTVÁN – egyetemi tanár, Debreceni Egyetem ✂ FEHÉRVÁRI ANIKÓ – tudományos főmunkatárs, OFI ✂ MANDEL KINGA – egyetemi docens, NYME ✂ SETÉNYI JÁNOS – ügyvezető igazgató, Expansió Humán Tanácsadó ✂ VAJDA ZSUZSANNA – pszichológus, tanszékvezető egyetemi tanár, Miskolci Egyetem ♣

(a tartalommutató folytatása)

VALÓSÁG -----	127
Interjúpartnereink: <i>Báthory Zoltán</i> , az Oktatásért Közalapítvány Kuratóriumának elnöke és <i>Fülöpné Gali Zsófia</i> titkárságvezető	
KUTATÁS KÖZBEN -----	135
Tanulók a nyelvi előkészítő képzésben (<i>Fehérvári Anikó</i>) – Iskola a határokon? (<i>Mandel Kinga</i>)	
SZEMLE -----	155
A szakértő esete a politikával. Gondolatok a Zöld könyv kapcsán (<i>Kozma Tamás</i>) – Megjegyzések a Zöld könyvről (<i>Setényi János</i>) – Gyermekesély (<i>Vajda Zsuzsanna</i>)	
SUMMARY -----	167

SZERZŐINKHEZ

Az *Educatio*® minden tárgyilagos álláspontnak helyet biztosít. Minden közleményért szerzője felel. A beérkező kéziratokat megőrizzük.

Az elfogadott kéziratok *copyrightja* a folyóiratot kiadó Oktatáskutató és Fejlesztő Intézeté, hacsak szerződés erről másként nem rendelkezik. A tartalmat nem érintő kisebb változtatások és a lap arculatához való igazítás jogát a szerkesztőség fenntartja.

A beküldött dolgozatokkal akkor áll módunkban érdemben foglalkozni, ha azok terjedelme nem haladja meg az egy szerzői ívet (40 000 karakter), és két nyomtatott példányban érkezik (elégséges oldalmargóval, lapszámozva). Külön lapon kérjük mellékelni a dolgozat egy-két bekezdésnyi kivonatát és a szerző fontosabb adatait (ahogyan szerzőink között definiálni szeretné magát, a szerződéskötéshez szükséges személyi adatokat és azt a címet, ahová a kefelevonatot kéri). Elektronikusan is kérjük az állományt (adathordozón vagy elektronikus postafiókunkba). Ha a dolgozat ábrát is tartalmaz, kérjük külön lapon mellékelni, a folyóirat tördelési méretének megfelelően (színes ábrákkal egyelőre sajnos nem tudunk mit kezdeni), grafikon esetén az adatokat is kérjük. A hivatkozásokra, lábjegyzetekre nézve formai kikötésünk nincs, azokat átszerkesztjük a lap tipográfiájának megfelelően.

A kefelevonatokat elküldjük, hogyha erre elégséges idő marad. A javított példányokat három napon belül kérjük visszajuttatni, e határidőn túl nem áll módunkban a szerzői javításokat elvégezni. Jelentősebb változtatásokat nem tudunk elfogadni.

EDUCATIO KIADÓ

AZ OKTATÁSKUTATÁS LEGÚJABB EREDMÉNYEINEK ELSŐDLEGES
FORRÁSA PEDAGÓGUSOKNAK, A TÖRVÉNYHOZÓ ÉS VÉGREHAJTÓ
HATALOM SZAKÉRTŐ ÉS ÉRDEKLŐDŐ KÉPVISELŐINEK, ÉS MIND-
AZOKNAK, AKIKET AZ OKTATÁS PROBLÉMÁI FOGLALKOZTATNAK.

TÁRSADALOM ÉS OKTATÁS

HRUBOS ILDIKÓ (szerk.) (2004) A gaz-
dálkodó egyetem

POLÓNYI ISTVÁN (2004) A hazai okta-
tás gazdasági jellemzői a 20–21. szá-
zadfordulón

LUKÁCS PÉTER & NAGY PÉTER TIBOR
(szerk.) (2004) Oktatáspolitiká.

Válogatás a hazai szakirodalomból
KOZMA TAMÁS (2005) Kisebbségi ok-
tatás Közép-Európában

KARÁDY VIKTOR (2005) A Francia
Egyetem Napóleontól Vichyig

KARÁDY VIKTOR (2005) Francia felső-
oktatás – francia társadalom

KOZMA TAMÁS & RÉBAY MAGDOLNA
(2006) Felsőoktatási akkreditáció
Közép-Európában

BAJOMI IVÁN (2006) Konfliktusok és
konszenzusképzés az oktatásban

HAVAS GÁBOR – LISKÓ ILONA (2006)
Óvodától a szakmaig

SÁSKA GÉZA (2007) Rendszerek és vál-
tások

SÁSKA GÉZA (2007) Közműveltség és
magántudás

KUTATÁS KÖZBEN

TÓT ÉVA (2006) A munkavégzéshez
kapcsolódó informális tanulás

POLÓNYI ISTVÁN & TÍMÁR JÁNOS
(2006) Oktatáspolitiká és demográfia
FEHÉRVÁRI ANIKÓ & LISKÓ ILONA

(2006) Az Arany János Program ha-
tásvizsgálata

FEHÉRVÁRI ANIKÓ – GYÖRGYI
ZOLTÁN (2006) Kiút a gödör-
ből: Az Országos Foglalkoztatási

Közalapítvány KID-programja

SZEMERSZKI MARIANNA (2006) Ifjú-
ságségítő képzés a felsőoktatásban

HRUBOS ILDIKÓ – TOMASZ GÁBOR
(szerk.) (2007) A bolognai folyamat
intézményi szinten

ZOLTÁN GYÖRGYI (ed): Give a
chance ...

ZOLTÁN GYÖRGYI (ed): Giving Oppor-
tunities, Leaving Disadvantages

LISKÓ ILONA – FEHÉRVÁRI ANIKÓ:
Hatásvizsgálat a HEFOP által tá-
mogattott integrációs program kere-
tében szervezett pedagógus-tovább-
képzésekről

KERESSE KIADVÁNYAINKAT A KÓDEX KÖNYVESBOLTBAN (HONVÉD U. 5),

KERESSE A KÖNYVTÁRAKBAN,

VAGY RENDELJE MEG KÖZVETLENÜL A KIADÓTÓL:

EDUCATIO KIADÓ, 1051 BUDAPEST, DOROTTYA UTCA 8.

